

צוואת הריב"ש

העולמות ומהווה אותם ומקיים אותם, ויתבונן בגדולתו וברוממותו, ואח"כ יכול להיות [נ"א לכנס] בעולמות העליונים.

- סז.

פעמים אין אדם עובד רק בקטנות, דהיינו שאינו נכנס בעולמות עליונים כלל, רק שמחשב שמלא כל הארץ כבודו והוא קרוב אצלו, והוא באותו שעה כמו קטן שאין שכלו גדול רק מעט, ומ"מ, אף שהוא עובד בקטנות, עובד בדביקות גדול:

- סח.

התפלה היא זיווג עם השכינה, וכמו שבתחלת הזיווג [יש] ניענע כן צריך לנענע עצמו בתפלה בהתחלחה, ואח"כ יכול לעמוד כך בלא ניענע ויהי' רבוק להשכינה בדביקות גדול.

ומכח מה שמגענע עצמו יכול לכא להתעוררות גדול, שיחשוב למה אני מתגענע את עצמי, כי מסתמא השכינה בודאי עומדת לנגדי, ומכח זה יבא להתלהבות גדול:

- סט.

בשיהיה בקטנות בדביקות גדול עם השכינה, ואח"כ ברגע אחד תיכף כשיחשוב בעולם העליון הוא בעולמות עליונות, שכמו [נ"א שכל מקום] שאדם מחשב [בו] שם הוא, ואם לא היה בעולם העליון לא היה מחשב [בו] כלל [נ"א לא הי' מחשב כלום]:

מקבילות ומראה מקומות

סז.

לקר"י סי' יז. אוה"א קג, א.
מלא כל גו' — ישעי' ו, ג.

סח.

לקר"י סי' חי. אוה"א קג, א.
התפלה היא זיווג עם השכינה — ראה זח"ב ר, ב.

סט.

לקר"י סי' יט. אוה"א קג, סע"א.

הדביקות הוא כי
שמחמת

אם אדם מתפלל ויש
על הדיבור, כי |
פרעה, סוסים נקראים
עליו, אוי דמיתוך רעיו
אבל דבר היוצא מהלב

לפעמים אם אינו
אלא יחזק

כי הוא משל למלך ע
אותו, והנה] החכמי
בתנועותיו*, אבל אותם
[שמחה] י

לקר"י סי' כא. אוה"א קג,

אוה"א ז, א. לק"א לט, ב.
לסוסתי גו' דימיתוך גו' —

לקר"י סי' סג. אוה"א קד,

(* [בלקר"י הוסיף כא

צוזאת הריב"ש

— ע.

הדביקות הוא כשאומר תיבה הוא מאריך באותה תיבה הרבה, שמחמת דביקות אינו רוצה לפרוד עצמו מהתיבה, ולכך מאריך באותה תיבה:

עא.

אם אדם מתפלל ויש לו מחשבה אחרת [נ"א זרה], אזי ח"ו הקליפה רוכבת על הדיבור, כי [ה]מחשבה רוכבת על הדיבור. וזהו לסוסתי ברכבי פרעה, סוסים נקראים הדיבורים, וכשפרעה, היינו המחשבה זרה, רוכב עליו, אזי דמיתוך רעיתי, יותר טוב אילו שותק [נ"א ששתיקותך יפה מדיבורך]. אבל דבר היוצא מהלב נכנס בלב, פי' בלב העליון, ע"י ההבל [נ"א השכל] כידוע:

— עב.

לפעמים אם אינו יכול להתפלל לא יאמין שהיום בודאי לא יתפלל, אלא יחזק עצמו יותר ויפול עליו יראה יותר ויותר.

כי הוא משל למלך שיצא למלחמה ומלביש א"ע [במלבושים אחרים שלא יכירו אותו, והנה] החכמים [המכירים הילוך המלך ותנועותיו הם] מכירים אותו בתנועותיו*, אבל אותם שאינם חכמים כ"כ מכירים המלך במקום שיש שם [שמחה] [שמירה] יתירה וגדולה, שם הוא המלך.

מקבילות ומראה מקומות

ע.

לקו"י סי' כא. אוה"א קג, ריש ע"ב.

עא.

אוה"א ז, א. לק"א לט, ב. סוסים נק' הדבורים — ראה תקו"ז תמ"ז פד, ב. לסוסתי גו' דימיתוך גו' — שה"ש א, ט.

עב.

לקו"י סי' סג. אוה"א קו, א.

שינויי נוסחאות

(* [בלקו"י הוסיף כאן:] למשל כשבאה לו תאוות עולם הזה מדבק עצמו

ז"ב

ליונים
אצלו,
שהוא

גנוע כן
מוד כך

למה אני
ת לנגדי,

אחד תיכף
שכמו [נ"א
יון לא היה

שלימה כראוי להיות דבוק בכל עת בו ית', ואינו יודע איך עיקר העבודה כמו שראוי ללמוד ולהתפלל ולעשות מצוה לשמה.

והחילוק ביניהם [הוא זה כי] הרשע גמור אפשר שתהיה לו תעלה [ורפואה] למכתו כשיבא לו התעוררות התשובה, ושב אל ה' בכל לבו ויבקש מהשי"ת שיורוהו בדרך ישכון אור, אבל הב' אין לו שום תקנה, כי טח עיניו מראות את הכורא ית' וגדולתו ועבודתו, וצדיק הוא בעיני עצמו, ואיך ישוב בתשובה.

ומזה הטעם כשיצה"ר מפתה את האדם לעבירה [ע"פ רוב] מראה לו כאלו עשה מצוה כדי שלא ישוב לעולם.

וזקן הרמז דברי פיו און ומרמה, שיצה"ר מראה [נ"א מרמה; ונ"א מפתה] את האדם בעבירה שנראה לו שעושה מצוה, ולזה חדל להשכיל להטיב, שיחדל מלשוב לעולם כנ"ל.

וגדולה מזה, און יחשוב על משכבו, ר"ל עוד גם בזה מרמה אותו, כשהוא נופל למשכב הוא מתפלל להשי"ת שירפאהו מחליו על ידי [נ"א מכות] תורתו ומצותיו שעשה, ואינו יודע שמזכיר עונותיו, שהכל הוא פתוי היצר הרע:

— עה.

ריב"ש ע"ה אמר צוהר תעשה לתיבה, שתהא התיבה מצהיר עכ"ד [נ"א על דרך], כי יש בכל אות עולמות ונשמות ואלהות, ועולים ומתקשרים ומתיחדים זע"ז, עם אלהות, ואח"כ מתיחדים ומתקשרים יחד האותיות ונעשה התיבה, ומתיחדים יחודים אמתיים באלהות. וצריך כל אדם לכלול נשמתו בכל כחי' ובחי' [מהני], ואז מתיחדים כל העולמות כאחד ועולים ונעשה שמחה ותענוג גדול [עד] אין שיעור.

מקבילות ומראה מקומות

דברי פיו ג' — תהלים לו, ד. און יחשוב ג' — תהלים לו, ה.

עה.

א"ת סי' חי"ט (ז, ב). אה"א כ, א.
צוהר ג' — בראשית ו, טז.

קח.

יחשוב כשמתפלל שבאותיות מתלבש השי"ת, פי' דאין אנו יודעים מה אדם הושב אא"כ ידבר, נמצא הוי הדיבור מלבוש למחשבה, ויאמר בלבו מלך גדול כזה אני עושה לו מלבוש, ראוי לי לעשות בשמחה. וידבר בכל כחו, כי כזה נעשה אחדות עמו ית', כי כחו בהאות ובהאות שורה הקב"ה, נמצא הוא אחדות עמו ית'.

קפ.

התורה חסה על ממונם של ישראל. ולמה כן, כי זה כלל גדול שכל דבר שאדם לובש או אוכל או משתמש בכלי הוא נהנה מהחיות שיש באותו דבר, כי לולא אותו הרוחניות לא היה שום קיום לאותו דבר, ויש שם ניצוצות קדושות השייכים לשורש נשמתו. ושמעתי כי זה טעם שיש אדם שהוא אוהב דבר זה, ויש אדם ש[הוא] שונא דבר זה ואוהב דבר אחר. וכשהוא משתמש באותו כלי, או אוכל מאכלין אפילו לצורך גופו, הוא מתקן הניצוצות, כי אח"כ הוא עובר באותו כח הבא לגופו מאותו מלבוש או מאכל או שאר דברים, ובוה הכח עובר להשי"ת, נמצא [הם] מתוקנים. לכך פעמים יארע [שיאבד ממנו] כל הדבר ההוא, שכשכלה כבר לתקן כל הניצוצין שהיו באותו דבר השייכים לשורש נשמתו או לוקח ממנו השי"ת אותו הכלי ונותן לאחר, ששייכים הניצוצין שיש [נ"א הנשאים] באותו הכלי לשורש [של] אחר.

ואמר ריב"ש ע"ה, שאוכלין בני אדם ויושבין עם בני אדם ומשתמשין בכני אדם, היינו בניצוצין שיש באותן הדברים, לכך צריך אדם לחוס על כליו, ועל כל דבר שיש לו, דהיינו מצד הניצוצין שיש שם [באותן הכלים], בכדי לחוס על ניצוצין הקדושות:

מקבילות ומראה מקומות

קח.

אוה"א מא, א. לק"א לא, ב.

קט.

לקו"י סי' קעז. או"ת סי' תיג (קא, ד). אוה"א פב, ב. התורה חסה כו' — יומא לט, א (וש"נ).

לעבוד את ה' בלא ע האיד לעבוד, רק ו

ולדבקה בו, אוכל רחום ע"כ. פירוש יתברך, זה א"א י שאש אם מנפחין: [המדורה] ואש גופא

זזה מקשה הגמו [נ"א נמנע] ממ הדבק במדותיו, פי במחשבתו לחשוב כשמדבר עם ב"א

אוה"א כז, ב.

או"ת סי' קסז (נג, ד) ולדבקה בו — דבריו אלא הדבק במדותיו כו'

(* נ"א: ואין פנז

קכה.

צדיק כתמר יפרח כארו בלבנון ישגה. כי הנה יש ב' מיני צדיקים, ושניהם צדיקים גמורים. אך החילוק ביניהם האחד הוא תמיד בדרכות בהשי"ת ועושה עבודתו המוטלת עליו, והוא צדיק רק לעצמו ולא לזולתו, כלומר שאינו משפיע מצדקתו לאחרים, וזהו הנמשל לארו, שאמרו רז"ל שאינו עושה פירות, שהוא רק צדיק בפני עצמו ואינו עושה פירות שיחזיר אחרים למוטב וירבו ויפרו צדיקים בעולם, זה אינו עושה אלא לעצמו [ומ"מ] ישגה ומרבה שכרו.

אבל הצדיק הב' הוא נמשל לתמר, העושה פירות, וזהו כתמר יפרח, כלומר שהוא מוציא יקר מזולל ומפריח ומרבה הטוב בעולם. וזהו שאמרו רז"ל מקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים וכו', ר"ל שזה הצדיק הב' הנזכר הוא הנקרא בעל תשובה, פי' שהוא בעל וארון על התשובה, כי הוא החזירם למוטב ורבים השיב מעון וגרם תשובה בעולם, שכרו כפולה ומכופלת הרבה יותר מצדיק הראשון הנ"ל, אף שגם הוא צדיק גמור:

— קכו.

גם זה הוא כלל גדול, כשיבא לאדם [איזה] מצוה במחשבה אל ימנע [מ]לעשות[נה] משום יוהרא או משום איזה פניה בה, כידוע [נ"א כי כוראי] מתוך שלא לשמה כו', כי גם במעשה טובה נפעל [נ"א יפעול] למעלה כלי טוב, ובמחשבה נעשה [למעלה] פנימיות הכלי:

מקבילות ומראה מקומות

קכה.

לקו"י סי' רעג. או"ת סי' רנו (עז, ג).
צדיק כתמר גו' — תהלים צב, יג. שאינו עושה פירות — תענית כה, ב. במדבר רבה ג, א. מקום שבע"ת כו' — ברכות לד, ב.

קכו.

מדל"י סי' קצ. אוה"א צו, ב.
מתוך שלא לשמה כו' — פסחים נ, ב.

מחשבה,
די שיהיו
רו עולם

שמו את
ז"ס, ר"ל
ם לעיים,
צוה באה
לם שיהא
נמו תורה
יחימו, רק
הולך אל
הקליפות
ו"ש נבלת

להגלות
יש ראובן,
שאר ב"א,
ולוי וילו"ה

ים עט, א"ב.
השמים שהם